

Program studia po ročnících:

1. ročník	ZS	LS
Výchovné poradenství I, II	10	10
Právní rámec činnosti VP	10	-
Speciální pedagogika I, II	10	10
Školní diagnostika I,II	10	10
Školní psychologie I,II	10	10
Rodinná výchova	-	10
Výchovné poradenství v praxi I, II	15	10

2. ročník	ZS	LS
Výchovné poradenství III, IV	10	10
Speciální pedagogika III, IV	10	10
Školní diagnostika III, IV	10	10
Psychologické poradenství I, II	10	10
Školní psychologie III, IV	10	10
Výchovné poradenství v praxi III, IV	15	10

Studijní program:

Předmět a jeho hlavní tematický okruh, garant, počet kreditů

Program studia obsahuje přílohu - viz sylaby, ve kterých jsou uvedeny:

cíle jednotlivých předmětů, včetně hodinové dotace a počtu kreditů, rozšiřující anotace (doplnění hlavních témat), požadavků na studenta a uvedené literatury.

Témata se v jednotlivých předmětech navzájem doplňují z hlediska psychologického, pedagogického a speciálně pedagogického - a to v oblasti teoretické i praktické.

1. Výchovné poradenství I, garant Mgr. Pavla Soukupová, Ph.D.

Počet kreditů: 4 v zimním semestru (1.ročník)

Hlavní tematický okruh: (1.) Vývoj poradenských systémů v závislosti na teoriích pedagogiky a psychologie

Vznik a vývoj poradenství ve školství v ČR a ve světě (Francie, Německo, Rakousko, Anglie, USA)

Výchovné poradenství v kontextu školských poradenských služeb

Výchovné poradenství a jeho vliv na systém práce ve škole

Poradenské teorie a poradenský proces s důrazem na poslední teoretické koncepty s důrazem na kognitivně behaviorální koncepcce

2. Výchovné poradenství v praxi I, garant Mgr. Pavla Soukupová, Ph.D. a Mgr. Šárka Čechurová

Hlavní tematický okruh : (2.) Poradenské služby v podmínkách školy a jejich zařazení do školních poradenských služeb:

Tvorba programu práce výchovného poradce v podmínkách školy, zohlednění specifik a potřeb školy (techniky tvorby programu)

Školní strategie pedagogicko-psychologického poradenství

Integrace poradenských služeb poskytovaných školou se službami specializovaných poradenských zařízení, zejména pedagogicko-psychologických poraden, speciálně pedagogických center, středisek výchovné péče a IPS úřadů práce

Činnost poradenských asociací (APPŠ, APSPC, AŠP, APSVP)

3. Právní rámec výkonu poradenské činnosti, garant PhDr. Josef Slowík, Ph.D.

Počet kreditů: 4 v zimním semestru (1. ročník)

Hlavní tematický okruh: (3.) Právní rámec výkonu poradenské činnosti

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2003Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

Zákon 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška MŠMT ČR č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška MŠMT ČR č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška MŠMT ČR č. 72/2005 Sb. o poradenských službách ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška MŠMT ČR č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů

Další vyhlášky ke školskému zákonu

Pracovně právní problematika a zaměstnávání fyzických osob se zdravotním postižením

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška MPSV č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška MPSV č. 519/2004 Sb., o rekvalifikaci uchazečů o zaměstnání a zájemců o zaměstnání a o rekvalifikaci zaměstnanců

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 329/2011 Sb. o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů.

4. Výchovné poradenství II, garant Mgr. Pavla Soukupová, Ph.D.

Počet kreditů: 4 v letním semestru (1. ročník)

Hlavní tematický okruh : (4.) Osobnost výchovného poradce – specifika role výchovného poradce ve školním prostředí

Vymezení etiky práce výchovného poradce

Etický kodex poradenského pracovníka ve školství

Ambivalentnost role učitele-výchovného poradce, možná úskalí funkce výchovného poradce

Spolupráce s vedením školy a ostatními členy pedagogického sboru

Vymezení standardních činností výchovného poradce

Poradenské činnosti, metodické a informační činnosti, vedení dokumentace výchovného poradce

Rozdílnost úlohy výchovného poradce ve škole běžné a ve škole určené pro žáky se zdravotním postižením.

5. Školní psychologie I-IV, garant PhDr. Václav Holeček, PhD.

Počet kreditů: 4 v zimním semestru (1. ročník), 4 v letním semestru (1. ročník)

4 v zimním semestru (2. ročníku), 4 v letním semestru (2. ročníku)

Hlavní tematický okruh : (5.) Školní třída, její vedení a diagnostika

Práce se školní třídou, školní třída jako sociální skupina a vztahová síť

Školní třída jako sociální skupina

Koheze třídy, základní patologie školní třídy

Pozice a role dítěte ve školní třídě
Diagnostika školní třídy (diagnostické nástroje, profily některých metod)
Diagnostický proces a interpretace výsledků pedagogické diagnostiky
Role učitele ve vedení třídy
Otázky sociálně nežádoucích jevů ve třídě
Vedení třídy formou skupinové práce

6. Rodinná výchova, garant PhDr. Dagmar Šafránková, Ph.D.

Počet kreditů: 4 v letním semestru (1. ročník)
Hlavní tematický okruh : (6.) Komunikace s rodiči (osobami odpovědnými za výchovu)
Definice rodiny, historická a kulturní podmíněnost rodiny
Základní sociálně psychologické charakteristiky rodiny
Strategie výchovy v rodinách
Rodina a vliv socioekonomické úrovně na výchovu
Kulturní specifika rodin z jiného kulturního prostředí
Specifika rodin dítěte se zdravotním postižením a dítěte dlouhodobě nemocného
Týrané, zanedbávané a zneužívané dítě
Komunikace se školou
Strategie vedení rozhovoru s rodiči nebo kolegy (různá pojetí - rogersovské, behaviorální...)

7. Pedagogicko-psychologické poradenství I, garant Doc. PhDr. Jana Miňhová, CSc.

Počet kreditů: 4 v zimním semestru (2. ročníku)
Hlavní tematický okruh : (7.) Základní dovednosti vedení poradenské komunikace
Vytváření vztahu poradce-klient
Techniky naslouchání a vedení rozhovoru
Komunikace v průběhu vedení klienta
Nonverbální komunikační dovednosti v poradenském procesu

8. Speciální pedagogika I, II, III, IV, garant doc. PaedDr. Marie Kocurová, Ph.D.

Počet kreditů: 4 v zimním semestru (1. ročník), 4 v letním semestru (1. ročník)
4 v zimním semestru (2. ročníku), 4 v letním semestru (2. ročníku)
Hlavní tematický okruh : (8.) Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, specifika podpory žáků se zdravotním postižením
Výchozí termíny speciální pedagogiky, integrace, inkluze, vytváření inkluzivního prostředí třídy a školy
Pochopení a interpretace speciálních vzdělávacích potřeb žáka pro účely jeho úspěšného vzdělávání a integraci
Základní vymezení druhů zdravotního postižení a charakteristika sociokulturního znevýhodnění, biopsychosociální aspekty postižení, dopady na osobnost žáka, mezioborový přístup
Speciálně pedagogická a pedagogicko-psychologická diagnostika speciálních potřeb, diagnostická kritéria
Základní speciálně pedagogické metody a techniky, kompenzační a didaktické pomůcky, jejich využívání
Vytváření podmínek pro integraci žáků se speciálními potřebami, intervenční činnosti
Koordinace postupu vyučujících při realizaci individuálních vzdělávacích plánů
Spolupráce s pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně pedagogickými centry v procesu integrace
Základní vymezení druhů zdravotního postižení a charakteristika zdravotního a sociokulturního znevýhodnění, biopsychosociální aspekty postižení a dopady na osobnost žáka, mezioborový přístup
Žák se zdravotním postižením, specifické rysy osobnosti postiženého, vztah postižení a složek osobnosti, vývoj postiženého dítěte – obecné zákonitosti

Modely začlenění žáků se zdravotním postižením do pedagogického procesu ve školním věku, týmová spolupráce pedagogických pracovníků a jejich kompetence
Problematika integrace a inkluze žáků se zdravotním postižením
Individuální vzdělávací plány pro žáky se zdravotním postižením, příprava a tvorba, koordinace postupu vyučujících při realizaci individuálních vzdělávacích plánů
Podpora žáka se zdravotním postižením, jeho rodiny a pedagogických pracovníků školy ze strany speciálně pedagogického centra

9. Výchovné poradenství III, garant Mgr. Pavla Soukupová, Ph.D.

Počet kreditů: 4 v zimním semestru (2. ročníku)

Hlavní tematický okruh : (9.) Kariérové poradenství

Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o volbě vzdělávací a profesní dráhy

Korekce rozhodovacího procesu ve vazbě na žákova specifika

Kariérové poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Volba vhodné školy zejména s ohledem na zvolení speciální či běžné školy

Volba povolání vzhledem k druhu a stupni postižení a osobnostním zvláštnostem žáka

podmíněných postižením, vzhledem k předchozímu vzdělávání a s ohledem na možnosti a spolupráci s rodinou

Možnosti podpory žáka, rodiny školy ze strany spolupracujících organizací (SPC, PPP, ÚP, lékaři, orgány sociálně právní ochrany dětí...)

Vzdělávací nabídka škol a oborů pro žáky se zdravotním postižením

Specifika postavení zdravotně postižených na trhu práce

Využití informačních technologií a multimediálních didaktických pomůcek v práci se zdravotně postiženými klienty

Distribuce volby, její rozmanitost a unifikace

Evropský a český trh práce, zaměstnanost a zaměstnatelnost

Informační, metodická a konzultační činnost

Práce s rodinou žáka v procesu volby vzdělávání a profese

Mimoškolní zdroje volby povolání

Kontinuita v poskytování poradenských služeb v průběhu školní docházky a následně po vstupu na trh práce

10. Školní diagnostika I-IV, garant PhDr. et PaedDr. Věra Kosíková, Ph.D.

Počet kreditů: 4 v zimním semestru (1. ročník), 4 v letním semestru (1. ročník)

4 v zimním semestru (2. ročníku), 4 v letním semestru (2. ročníku)

Hlavní tematický okruh : (10.) Základní diagnostické metody a intervenční techniky poradenské práce ve škole

Metody psychologické a speciálně pedagogické diagnostiky

Poradenský rozhovor

Kvantifikující diagnostika-konstrukce a interpretace didaktických testů

Metody monitorování a screeningu

Úloha dotazníkových šetření

Diagnostika školní třídy

Možnosti intervence ve školním a rodinném prostředí

11. Pedagogicko-psychologické poradenství II, garant Doc. PhDr. Jana Miňhová, CSc

Počet kreditů: 4 v letním semestru (2. ročníku)

Hlavní tematický okruh : (11.) Žák v kontextu služeb výchovného poradce

Základní charakteristiky psychosociálního vývoje v jednotlivých etapách života

Variability psychického vývoje, základní vývojové úkoly

Problematika školní zralosti

Výukové obtíže

Výchovné obtíže

Nadaní žáci
Disharmonický vývoj osobnosti
Poruchy chování a žáci ohrožení sociálně patologickými jevy
Psychické poruchy v dětském věku a adolescenci
Postavení žáka ve třídě
Vztahy rodina-žák-škola

12. Výchovné poradenství IV, garant Mgr. Pavla Soukupová, Ph.D.

Počet kreditů: 4 v letním semestru (2. ročníku)

Hlavní tematický okruh : (12.) Monitorování a autoevaluace výchovného poradenství

Monitorovací schéma školy a spolupráce s ředitelem při procesu autoevaluace

Metody shromažďování informací pro proces monitorování a evaluace

Jak pracovat s informacemi a daty z monitorovacího a evaluačního procesu

Typy monitorovacích a evaluačních dotazníků

Výchovné poradenství – praxe

Výchovné poradenství v praxi I, garant Mgr. Pavla Soukupová, Ph.D.,

další vyučující Mgr. et Bc. Pavla Jedličková, Mgr. Šárka Čechurová

Počet hodin:15, z toho 5 teoretické výuky + 10 hod. stáží v akreditovaných por. zařízeních (PPP,SPC)

Počet kreditů: 10 v zimním semestru (1. ročník)

Hlavní téma: (2) Poradenské služby v podmínkách školy a jejich zařazení do školních poradenských služeb, seznámení s poradenskou praxí, spolupráce VP s PPP a SPC

Výchovné poradenství v praxi II, garant Doc. PaedDr. Marie Kocurová, Ph.D.,

další vyučující Mgr. Šárka Čechurová

Počet hodin 10, z toho 5 teoretické výuky + 5 hod. stáží

Počet kreditů: 10 v letním semestru (1. ročník)

Hlavní téma: Poradenská praxe v pedagogicko-psychologických poradnách, zpracování kazuistik, využití znalostí diagnostik školní třídy (4) a integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (8)

Výchovné poradenství v praxi III, garant Doc. PhDr. J. Miňhová, CSc.,

další vyučující Mgr. et Bc. P. Jedličková, Mgr. Šárka Čechurová

Počet hodin: 15, z toho 5 teoretické výuky + 10 hod. stáží

Počet kreditů: 10 v zimním semestru (2. ročník)

Hlavní téma: Vedení poradenské komunikace (7) a kariérové poradenství (9)

Výchovné poradenství v praxi IV, garant PhDr. et PaedDr. Věra Kosíková, Ph.D., další vyučující Mgr. Šárka Čechurová

Počet hodin :10, z toho 5 teoretické výuky + 5 hod. stáží

Počet kreditů: 10 v letním semestru (2. ročník)

Hlavní téma.: Využití diagnostických a intervenčních technik (10) a evaluace VP (12)

Průběh studia a závěrečná zkouška

Jednotlivé předměty jsou zakončeny v zimním i letním semestru zápočtem, jehož získání je podmíněno vědomostním testem, vypracováním seminární práce či aktivním zapojením do školní – výchovné poradenské praxe (viz sylaby).

Postup do druhého ročníku je podmíněn zápisem na studijním oddělení FPE ZČU Plzeň dle platných studijních předpisů a při řádném splnění studijních požadavků v daném termínu.

V závěru 4. semestru posluchači vykonají závěrečnou (souhrnnou) zkoušku a obhájí závěrečnou práci před zkušební komisí.